

Kreativitet och galenskap

Ekvilibrium – Om sambandet mellan kreativitet och galenskap, av psykiatern **Simon Kyaga** och journalisten **Jonas Mattsson** handlar om Simon Kyagas forskning där han gått igenom patientregister med hundratusentals personer. Genom att koppla diagnos till yrke för att mäta kreativiteten har han vetenskapligt bevisat att det finns en koppling mellan kreativitet och galenskap, något människan ansett sedan antiken.

Boken är lite tungrodd men har uppfriskande exempel på personer med diagnoser som **Greta Thunberg** och **Mikael Persbrandt**. I bokens andra del går författarna igenom bipolaritet, schizofreni, autism, adhd och även en del om droger. Här finns seriösa studier redovisade som handlar om ifall lsd och magiska svampar kan häva depression och öka kreativitet.

Trots textens torra format lyser en fin människosyn igenom, inte bara när det handlar om hur en patient ska nå sitt ekvilibrium, det vill säga den jämvikt som har minskat lidande och ökad kreativitet som resultat. Bilden av att alla befinner sig på ett spektrum där det inte finns en tydlig gräns för vad som är friskt och vad som är sjukt är målande.

Även bokens slutsats är intressant. Är dessa sjukdomar användbara på något vis? Är generna bra, när syskon till patienter ofta återfinns i kreativa yrken? Finns det en orsak evolutionärt till att inte dessa sjukdomar sållats bort? Är galenskapen baksidan av den för människan livsnödvändiga kreativiteten?

Text: Pebbles Karlsson Ambrose

Foto: Martin Stenmark

Ekvilibrium – Om sambandet mellan kreativitet och galenskap

Simon Kyaga och Jonas Mattsson

Natur & Kultur, 2022